

Godišnji izvedbeni kurikulum za *Kemiju* u 8. razredu osnovne škole za nastavnu godinu 2024./2025.

KONCEPTI

A. Tvari; B. Promjene i procesi; C. Energija; D. Prirodoznanstveni pristup

Kratice za međupredmetne teme: odr – održivi razvoj, ikt – informacijsko-komunikacijska tehnologija, uku – učiti kako učiti, osr – osobni i socijalni razvoj, pod – poduzetništvo, z – zdravlje, goo – građanski odgoj i obrazovanje

Mjesec (broj sati)	Tematska cjelina	Broj sata	Nastavna tema	Odgono-obrazovni ishodi	Očekivanja međupredmetnih tema
IX. (8)	1. Građa tvari – molekule i ioni	1.	Uvodni sat	A.8.1. Primjenjuje kemijsko nazivlje i simboliku za opisivanje sastava tvari. Razlikuje molekule elementarne tvari i kemijskoga spoja te ione (katione, anione). Određuje valencije atoma na temelju položaja kemijskoga elementa u periodnome sustavu elemenata. Prikazuje kemijskim formulama elementarne tvari i kemijske spojeve. Imenuje anorganske spojeve i organske spojeve prikazane kemijskim formulama. Uočava različite strukture organskih i anorganskih spojeva i povezuje s njihovim makroskopskim svojstvima. A.8.2. Povezuje građu tvari s njihovim svojstvima. Opisuje građu iona, molekula	ikt A 3.1. Učenik samostalno odabire odgovarajuću digitalnu tehnologiju.
		2.	Ponavljanje gradiva sedmog razreda		ikt A 3.2. Učenik se samostalno koristi raznim uređajima i programima.
		3.	Kemijski elementi		ikt C 3.3. Učenik samostalno ili uz manju pomoć učitelja procjenjuje i odabire potrebne informacije između pronađenih informacija.
		4.	Molekule elementarnih tvari i kemijskih spojeva		odr A 3.1. Objasnjava osnovne sastavnice prirodne raznolikosti. Integrirana nastava (Priroda, Biologija, Geografija, Kemija, Matematika, Informatika): analizira, izračunava i prikazuje podatke tablicama i dijagramima, uspoređuje i analizira rezultate; navodi primjere uočene u
		5.			
		6.			
		7.	Ioni i ionski spojevi		
		8.	Ponavljanje i vježbanje		
		9.			
		10.	I. pisana provjera		
		11.	Analiza pisane provjere i refleksija učenika; prezentacija obrade međupredmetne teme		

			<p>elementarnih tvari i kemijskih spojeva. Povezuje čestičnu građu (molekule i formulske jedinice) anorganskih i organskih tvari s njihovim fizikalnim i kemijskim svojstvima.</p> <p>D.8.1. Povezuje rezultate i zaključke istraživanja s konceptualnim spoznajama. Izvodi pokuse u okviru koncepata: Tvari, Promjene i procesi, Energija.</p> <p>D.8.2. Primjenjuje matematička znanja i vještine. Izračunava broj subatomskih čestica u ionu.</p> <p>D.8.3. Uočava zakonitosti uopćavanjem podataka prikazanih tekstrom, crtežom, modelima, tablicama i grafovima. Prikazuje podatke prikupljene pokusima i/ili radom na tekstu, novim tekstem, tablicama i grafovima. Interpretira različite vrste brojčanih, tabličnih i grafičkih podataka te prenosi jednu vrstu prikaza u drugu. Prikazuje modelima čestičnu građu tvari.</p>	<p>svom gradu/sredini uspoređujući ih s primjerima u Europi i svijetu.</p> <p>uku A 3.1. Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema.</p> <p>uku A 3.2. Učenik se koristi različitim strategijama učenja i samostalno ih primjenjuje u ostvarivanju ciljeva učenja i rješavanju problema u svim područjima učenja.</p> <p>uku B 3.4. Učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate, procjenjuje ostvareni napredak te na temelju toga planira buduće učenje.</p>
2. Osnove kemijskog računa	12.	Relativna atomska masa	A.8.1. Primjenjuje kemijsko nazivlje i simboliku za opisivanje sastava tvari. Razlikuje relativnu atomsku i molekulsku masu.	ikt A 3.1. Učenik samostalno odabire odgovarajuću digitalnu tehnologiju.
	13.			ikt A 3.2. Učenik se samostalno koristi
	14.	Relativna molekulska masa		
	15.			

XI. (8)		16.	Maseni udio elementa u spoju	<p>D.8.2. Primjenjuje matematička znanja i vještine. Izračunava relativnu molekulsku masu. Izračunava maseni udio pojedinih vrsta atoma u spoju iz poznate molekulske formule spoja. Izračunava empirijsku formulu spoja na temelju poznatih masenih udjela elemenata u spoju.</p> <p>D.8.3. Uočava zakonitosti uopćavanjem podataka prikazanih tekstom, crtežom, modelima, tablicama i grafovima. Prikazuje podatke prikupljene pokusima i/ili radom na tekstu, novim tekstom, tablicama i grafovima. Interpretira različite vrste brojčanih, tabličnih i grafičkih podataka te prenosi jednu vrstu prikaza u drugu. Prikazuje modelima čestičnu građu tvari.</p>	raznim uređajima i programima. ikt C 3.3. Učenik samostalno ili uz manju pomoć učitelja procjenjuje i odabire potrebne informacije između pronađenih informacija.
		17.			
		18.			
		19.	Određivanje formule spoja		
		20.			
		21.	Ponavljanje i vježbanje primjene matematičkih vještina		
		22.	II. pisana provjera		uku A 3.1. Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema.
XII. (6)	3. Kemijske promjene i svojstva tvari	23.	Analiza pisane provjere i refleksija učenika; prezentacija obrade međupredmetne teme		uku A 3.2. Učenik se koristi različitim strategijama učenja i samostalno ih primjenjuje u ostvarivanju ciljeva učenja i rješavanju problema u svim područjima učenja.
		24.	Brzina kemijske reakcije	<p>A.8.2. Povezuje građu tvari s njihovim svojstvima. Opisuje građu iona, molekula elementarnih tvari i kemijskih spojeva. Povezuje čestičnu građu (molekule i formulske jedinice) anorganskih i</p>	uku B 3.4. Učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate, procjenjuje ostvareni napredak te na temelju toga planira buduće učenje.
		25.			
		26.	Sumpor i njegovi spojevi		
		27.			
		28.	Što su kiseline		
		29.			ikt A 3.1. Učenik samostalno odabire odgovarajuću digitalnu tehnologiju.
					ikt A 3.2. Učenik se samostalno koristi raznim uređajima i programima.

		30.	Vrednovanje; Analiza uspjeha	organских tvari s njihovim fizikalnim i kemijskim svojstvima. A.8.3. Kritički razmatra upotrebu tvari i njihov utjecaj na čovjekovo zdravlje i okoliš.	ikt C 3.3. Učenik samostalno ili uz manju pomoć učitelja procjenjuje i odabire potrebne informacije između pronađenih informacija.
I. (6)		31.	Ponavljanje		odr A.3.1. Objasnjava osnovne sastavnice prirodne raznolikosti.
		32.	Kalcij i njegovi spojevi	A.8.3. Kritički razmatra upotrebu tvari i njihov utjecaj na čovjekovo zdravlje i okoliš.	Integrirana nastava (Priroda, Biologija, Geografija, Kemija, Matematika, Informatika): analizira, izračunava i prikazuje podatke tablicama i dijagramima, uspoređuje i analizira rezultate; navodi primjere uočene u svom gradu/sredini uspoređujući ih s primjerima u Europi i svijetu.
		33.		Kritički razmatra upotrebu tvari i njihov utjecaj na čovjekovo zdravlje i okoliš.	
		34.			
		35.	Što su hidroksidi, a što lužine	Kritički razmatra upotrebu tvari i njihov utjecaj na čovjekovo zdravlje i okoliš.	
II. (6)		36.		B.8.1. Primjenjuje kemijsko nazivlje i simboliku za opisivanje promjena.	odr A.3.3. Razmatra uzroke ugroženosti prirode.
		37.	Što su soli i kako nastaju	Razlikuje fizikalne i kemijske promjene opisane kemijskim nazivljem i simbolikom.	Kemija: onečišćenje tla, vode i zraka (kisele kiše, staklenički plinovi, pesticidi...)
		38.		Jednadžbama kemijske reakcije prikazuje kemijske promjene. Označava agregacijska stanja tvari u kemijskim jednadžbama.	odr A.3.4. Objasnjava povezanost ekonomskih aktivnosti sa stanjem u okolišu i društvu.
		39.		Iskazuje kvalitativno i kvantitativno značenje jednadžbe kemijskih reakcija.	
		40.	Ponavljanje i vježbanje primjene matematičkih vještina	Povezuje jednadžbu kemijske reakcije sa zakonom o očuvanju mase.	
		41.	III. pisana provjera	Koristi se kemijskim nazivljem i simbolikom za objašnjavanje promjena na makroskopskoj i čestičnoj razini.	
		42.	Analiza pisane provjere i refleksija učenika; prezentacija obrade međupredmetne teme	B.8.2. Analizira vrste kemijskih reakcija. Objasnjava kemijske promjene na primjerima reakcija anorganskih tvari.	odr C.3.1. Može objasniti kako stanje u okolišu utječe na dobrobit. Integrirana nastava (Biologija, Kemija, Fizika, Geografija, Matematika,

			<p>B.8.3. Analizira brzine kemijskih promjena. Analizira brzine različitih kemijskih promjena. Istražuje utjecaj različitih čimbenika na brzinu kemijske reakcije. Objasnjava ulogu enzima (biokatalizatori).</p> <p>C.8.1. Analizira izmjene energije pri fizikalnim i kemijskim promjenama na čestičnoj razini. Opisuje pretvorbe i izmjene energije pri fizikalnim i kemijskim promjenama na primjerima kemijskih reakcija. Analizira pretvorbe i izmjene energije pri fizikalnim i kemijskim promjenama na čestičnoj razini.</p> <p>C.8.2. Procjenjuje učinkovitost i utjecaj različitih izvora energije na okoliš. Zaključuje o prednostima i nedostatcima različitih izvora energije (fossilna goriva, alternativni izvori energije). Navodi prednosti i nedostatke različitih izvora energije. Analizira iskoristivost i rasap energije pri različitim pretvorbama. Objasnjava utjecaj odgovorne i neodgovorne uporabe fosilnih goriva na okoliš. Analizira utjecaj izvora energije na okoliš</p>	<p>Informatika, Hrvatski jezik/MPT Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije): različitim metodama rada i prikupljanjem podataka (statističkih podataka, podataka prikupljenih intervjuiranjem i/ili anketiranjem, analizom zatečenoga stanja na terenu, uočavanjem problema na terenu) o načinu rada poslovnih subjekata u zajednici i njihovim odnosom prema zaštiti okoliša (npr. poštivanje zakonske regulative, pročišćivači vode i sl.); debata o pozitivnim i negativnim utjecajima industrijalizacije</p> <p>UKU A 3.1. Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema.</p> <p>UKU A 3.2. Učenik se koristi različitim strategijama učenja i samostalno ih primjenjuje u ostvarivanju ciljeva učenja i rješavanju problema u svim područjima učenja.</p> <p>UKU B 3.4. Učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate,</p>
--	--	--	--	---

				<p>te uzroke i posljedice trošenja ozona u atmosferi.</p> <p>D.8.1. Povezuje rezultate i zaključke istraživanja s konceptualnim spoznajama. Izvodi pokuse u okviru koncepata: Tvari, Promjene i procesi, Energija.</p> <p>D.8.3. Uočava zakonitosti uopćavanjem podataka prikazanih tekstom, crtežom, modelima, tablicama i grafovima. Prikazuje podatke prikupljene pokusima i/ili radom na tekstu, novim tekstom, tablicama i grafovima. Interpretira različite vrste brojčanih, tabličnih i grafičkih podataka te prenosi jednu vrstu prikaza u drugu. Prikazuje modelima čestičnu građu tvari</p>	<p>procjenjuje ostvareni napredak te na temelju toga planira buduće učenje.</p>
III. (9)	4. Kemija ugljikovih spojeva	43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53.	Ugljik i anorganski spojevi ugljika Kruženje ugljika u prirodi i fosilna goriva Kvalitativni sastav organskih spojeva Ponavljanje i vježbanje Ponavljanje i vježbanje; Kratka pisana provjera Ugljikovodici	<p>A.8.1. Primjenjuje kemijsko nazivlje i simboliku za opisivanje sastava tvari. Prikazuje kemijskim formulama elementarne tvari i kemijske spojeve. Imenuje anorganske spojeve i organske spojeve prikazane kemijskim formulama. Uočava različite strukture organskih i anorganskih spojeva i povezuje s njihovim makroskopskim svojstvima.</p> <p>A.8.2. Povezuje građu tvari s njihovim svojstvima.</p>	<p>ikt A 3.1. Učenik samostalno odabire odgovarajuću digitalnu tehnologiju.</p> <p>ikt A 3.2. Učenik se samostalno koristi raznim uređajima i programima.</p> <p>ikt C 3.3. Učenik samostalno ili uz manju pomoć učitelja procjenjuje i odabire potrebne informacije između pronađenih informacija.</p> <p>odr A.3.1. Objasnjava osnovne</p>
IV. (5)					

		54.		Opisuje građu iona, molekula elementarnih tvari i kemijskih spojeva. Povezuje čestičnu građu (molekule i formulske jedinice) anorganskih i organskih tvari s njihovim fizikalnim i kemijskim svojstvima.	sastavnice prirodne raznolikosti. Integrirana nastava (Priroda, Biologija, Geografija, Kemija, Matematika, Informatika): analizira, izračunava i prikazuje podatke tablicama i dijagramima, uspoređuje i analizira rezultate; navodi primjere uočene u svom gradu/sredini uspoređujući ih s primjerima u Europi i svijetu
V. (8)		55.			
		56.	Alkoholi		
		57.			
		58.			
		59.	Karboksilne kiseline		
		60.			
		61.			
		62.	Biološki važni spojevi	A.8.3. Kritički razmatra upotrebu tvari i njihov utjecaj na čovjekovo zdravlje i okoliš.	odr A.3.3. Razmatra uzroke ugroženosti prirode.
		63.		Kritički razmatra upotrebu tvari i njihov utjecaj na čovjekovo zdravlje i okoliš.	Kemija: onečišćenje tla, vode i zraka (kisele kiše, staklenički plinovi, pesticidi...)
		64.			
VI. (6)		65.	Ponavljanje i vježbanje primjene matematičkih vještina	B.8.1. Primjenjuje kemijsko nazivlje i simboliku za opisivanje promjena.	odr A.3.4. Objasnjava povezanost ekonomskih aktivnosti sa stanjem u okolišu i društvu.
		66.	IV. pisana provjera	Razlikuje fizikalne i kemijske promjene opisane kemijskim nazivljem i simbolikom.	
		67.	Analiza pisane provjere i refleksija učenika; prezentacija obrade međupredmetne teme	Jednadžbama kemijske reakcije prikazuje kemijske promjene. Označava agregacijska stanja tvari u kemijskim jednadžbama.	odr C.3.1. Može objasniti kako stanje u okolišu utječe na dobrobit.
		68.		Iskazuje kvalitativno i kvantitativno značenje jednadžbe kemijskih reakcija.	Integrirana nastava (Biologija, Kemija, Fizika, Geografija, Matematika, Informatika, Hrvatski jezik/MPT Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije): različitim metodama rada i prikupljanjem podataka (statističkih podataka, podataka prikupljenih intervjuiranjem
		69.		Povezuje jednadžbu kemijske reakcije sa zakonom o očuvanju mase.	
		70.	Zaključivanje ocjena	Koristi se kemijskim nazivljem i simbolikom za objašnjavanje promjena na makroskopskoj i čestičnoj razini.	

			<p>B.8.2. Analizira vrste kemijskih reakcija. Objasnjava kemijske promjene na primjerima reakcija organskih tvari.</p> <p>C.8.1. Analizira izmjene energije pri fizikalnim i kemijskim promjenama na čestičnoj razini. Opisuje pretvorbe i izmjene energije pri fizikalnim i kemijskim promjenama na primjerima kemijskih reakcija.</p> <p>Analizira pretvorbe i izmjene energije pri fizikalnim i kemijskim promjenama na čestičnoj razini.</p> <p>C.8.2. Procjenjuje učinkovitost i utjecaj različitih izvora energije na okoliš. Zaključuje o prednostima i nedostatcima različitih izvora energije (fossilna goriva, alternativni izvori energije). Navodi prednosti i nedostatke različitih izvora energije.</p> <p>Analizira iskoristivost i rasap energije pri različitim pretvorbama. Objasnjava utjecaj odgovorne i neodgovorne uporabe fosilnih goriva na okoliš. Uspoređuje različite izvore energije na temelju njihove energijske učinkovitosti. Analizira utjecaj izvora energije na okoliš te uzroke i posljedice trošenja ozona u atmosferi.</p>	<p>i/ili anketiranjem, analizom zatečenoga stanja na terenu, uočavanjem problema na terenu) o načinu rada poslovnih subjekata u zajednici i njihovim odnosom prema zaštiti okoliša (npr. poštivanje zakonske regulative, pročišćivači vode i sl.); debata o pozitivnim i negativnim utjecajima industrijalizacije</p> <p>z A.3.2.A Opisuje pravilnu prehranu i prepoznaje neprimjerenost reduksijske dijete za dob i razvoj.</p> <ul style="list-style-type: none"> - integrirano u Prirodu/Biologiju (dijeta i opasnosti), Kemiju i Fiziku - suradnja sa stručnom službom škole - suradnja s timom školske medicine <p>osr A 3.1. Razvija sliku o sebi.</p> <p>osr C 3.2. Prepoznaje važnost odgovornosti pojedinca u društvu.</p> <p>goo C 3.3. Promiče kvalitetu života u lokalnoj zajednici.</p> <p>uku A 3.1. Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspešno primjenjuje pri rješavanju</p>
--	--	--	--	---

			<p>D.8.1. Povezuje rezultate i zaključke istraživanja s konceptualnim spoznajama. Izvodi pokuse u okviru koncepata: Tvari, Promjene i procesi, Energija.</p> <p>D.8.3. Uočava zakonitosti uopćavanjem podataka prikazanih tekstom, crtežom, modelima, tablicama i grafovima. Prikazuje podatke prikupljene pokusima i/ili radom na tekstu, novim tekstom, tablicama i grafovima. Interpretira različite vrste brojčanih, tabličnih i grafičkih podataka te prenosi jednu vrstu prikaza u drugu. Prikazuje modelima čestičnu građu tvari.</p>	<p>problema.</p> <p>uku A 4.2. Učenik se koristi različitim strategijama učenja i samostalno ih primjenjuje u ostvarivanju ciljeva učenja i rješavanju problema u svim područjima učenja.</p> <p>uku B 3.4. Učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate, procjenjuje ostvareni napredak te na temelju toga planira buduće učenje.</p> <p>pod B.3.2. Planira i upravlja aktivnostima.</p>
--	--	--	--	--

Literatura:

1. Sanja Lukić, Ivana Marić Zerdun, Sandra Krmpotić Gržančić, Marijan Varga, Dunja Maričević: **KEMIJA 8**, udžbenik kemije u osmom razredu osnovne škole, Školska knjiga, Zagreb, 2. izdanje, 2021.
2. Sanja Lukić, Sandra Krmpotić Gržančić, Marijan Varga, Ivana Marić Zerdun: **KEMIJA 8**, radna bilježnica za kemiju u osmom razredu osnovne škole, Školska knjiga, Zagreb, 3. izdanje, 2022.